

**Teksten nedenfor er hentet fra St.prp. nr. 118 (1991-92).
Verneplan IV for vassdrag.**

Objekt 030/2 Espedalselva

Fylke: Rogaland
Kommuner: Forsand, Gjesdal
Nedbørfelt: 138 km²
Kraftpotensial: 93 GWh (36 GWh)
Samlet plankategori: I/III (I)

Kontaktutvalget peker særlig på at Røssdalen med sin uberørthet, frodighet og artsrikdom er verneverdig på tross av at vannføringen er noe redusert ved at avløpet fra Vassleia er overført til Fløyrlø, mens Vindøla-grenen er mer berørt. Kulturlandskapet både i øvre og nedre deler er av stor verdi. Utvalget peker også på at det er mulig å overføre to mindre felt (Øykjavatn og Langvatn) til Fløyrlø kraftverk og innvinne 21 GWh der. Utvalget foreslår at objektet med unntak av Vindøla og vassdraget fra Store Hedlevatn til Espedalselva tas med i verneplanen. Utvalgets forslag vil muliggjøre at 36 GWh i kategori I kan utnyttes.

Norges vassdrags- og energiverk støtter utvalgets forslag om vern på visse premisser.

Forsand kommune kan tilrå en større utbygging enn det utvalgets forslag tilsier, og tilrå at fraføring av Langvatn-feltet aksepteres i forhold til verneplanen.

Lyse Kraft går imot vern av Langavatn som er med i kat I-prosjekt i Samlet plan.

Naturvernforbundet og Stavanger Turistforening mener vassdraget må vernes uten forbehold.

Fylkeslandbrukskontoret viser til interesser knyttet til beiting og stølsdrift samt potensiale i turistsammenheng, og støtter utvalgets forslag.

Fylkesmannen mener det er meget uheldig å sette som premiss at deler av Vindølagrenen kan overføres til Fløyrlø fordi Espedalselva i dag periodevis har så lav vannføring at det begrenser mulighetene for fiske og friluftsliv. Fylkesmannen mener vassdraget med unntak av sidevassdraget fra Store Hedlevatn bør vernes. Hedlevatn bør vernes.

Fylkeskommunen går inn for at Espedalselva vernes mot kraftutbygging, men på det vilkår at Øykjavatn- feltet og Langvatn- feltet kan utnyttes i den videre utbygging av Fløyrlø.

Riksantikvaren er særlig tilfreds med det foreslåtte vernet av Espedalselva fordi vassdraget inneholder vesentlige kunnskaps- og opplevelsesverdier knyttet til kulturminner og kulturlandskap.

Departementet er enig i at Røssdalen med sin uberørthet er meget verneverdig og at det i de nedre deler av vassdraget er betydelige verne- og brukerinteresser. Samtidig er det knyttet viktige økonomiske interesser til mindre delnedbørfelt som Langavatn og Øykjavatn i forbindelse med en opprusting og utvidelse av Fløyrlø kraftverk. Departementet mener at verneverdiene i og omkring Røssdalen bedre kan ivaretas gjennom Landsplanen for nasjonalparker (Frafjordheiene) mens de øvrige verne- og brukerinteressene kan ivaretas gjennom en eventuell konsesjonsbehandling. Departementet tilrå med dette at Espedalselva ikke tas med i verneplanen.

Under behandlingen i Stortinget ble Espedalselva vedtatt å ta inn i verneplanen.